

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0505U000123

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 14-03-2005

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мірошніченко Микола Миколайович

2. Miroshnychenko Mykola Mykolajovych

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 03.00.18

Назва наукової спеціальності: Ґрунтознавство

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 22-02-2005

Спеціальність за освітою: 1501

Місце роботи здобувача: Інститут ґрунтознавства та агрохімії ім. О. Н. Соколовського

Код за ЄДРПОУ: 00497058

Місцезнаходження: 61024, м. Харків, вул. Чайковського, 4

Форма власності:

Сфера управління: Українська аграрна академія наук

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 64.354.01

Повне найменування юридичної особи: Національний науковий центр "Інститут ґрунтознавства та агрохімії імені О.Н. Соколовського"

Код за ЄДРПОУ: 00497058

Місцезнаходження: вул. Чайковська, 4, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61024, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут ґрунтознавства та агрохімії ім. О. Н. Соколовського

Код за ЄДРПОУ: 00497058

Місцезнаходження: 61024, м. Харків, вул. Чайковського, 4

Форма власності:

Сфера управління: Українська аграрна академія наук

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 68.05.01

Тема дисертації:

1. Стійкість ґрунту як основа педоекологічного нормування забруднення
2. Soil sustainability as a basis of pedoecological normalization of pollution

Реферат:

1. Об'єкт - стійкість ґрунтів до забруднення різними хімічними речовинами (важкими металами, вуглеводнями, лужними і лужноземельними металами). Мета - розвиток теорії стійкості ґрунтів до дії зовнішніх чинників, розробка методології екологічного нормування хімічного забруднення ґрунтів, створення наукових засад оцінки небезпеки забруднення за допомогою ґрунтово-адаптованих функціонально-диференційованих систем. Методи - експериментальне моделювання, стаціонарно-польовий, ландшафтно-геохімічний і лабораторно-аналітичний. Теоретичні результати - удосконалено методологію та термінологію вчення про стійкість ґрунту, розроблено класифікацію ґрунтів за їх стійкістю до важких металів і наукові засади педоекологічного нормування, розвинуто теорію агрегативної стійкості тонкодисперсної частини ґрунту. Практичні результати - Концепція екологічного нормування антропогенного навантаження на ґрунтовий покрив; методичні рекомендації "ґрунтово-геохімічне

обстеження урбанізованих територій"; стандарт Держкомприродресурсів України СОУ 731-41-10.01:2004 Охорона довкілля. Оцінка забруднення ґрунтів та визначення втрат сільськогосподарського виробництва внаслідок погіршення якості земельних ділянок під час спорудження нафтових і газових свердловин і галузевий стандарт ГСТУ 41-00032626-00-023-2000 Охорона довкілля. Рекультивация земель під час спорудження нафтових і газових свердловин; методики визначення агрегативної стійкості ґрунту і визначення вмісту нафтопродуктів у ґрунті за методом інфрачервоної спектроскопії (МВВ 31-497058-014-2003 і МВВ 31-497058-009-2002). Новизна - виділено функціональну та модальну стійкість ґрунту, встановлено наявність прямих і зворотних зв'язків між ними і їхнє значення для нормування; розроблено принципи класифікації ґрунтів за їх стійкістю до важких металів та виділено три основних класи; встановлено принципи визначення агрегативної стійкості тонкодисперсної частини ґрунту і зміни цієї властивості під дією зовнішніх чинників; розроблено методологію регламентації вуглеводневого забруднення ґрунтів; обґрунтовано необхідність переходу до ґрунтово-адаптованих функціонально-диференційованих систем оцінки забруднення. Ступінь впровадження - Концепція покладена за основу створення державної наукової програми, розроблені стандарти використовуються для охорони довкілля в нафтогазовій галузі, методичні рекомендації і методики вимірювання - при наукових дослідженнях та в ґрунтоохоронній практиці. Галузь - науково-освітня та природоохоронна.

2. Object of research - stability of soils to pollution by different chemical substances (heavy metals, hydrocarbons, alkaline and alkaline earth metals). The purpose - development of the theory of soils' stability to effect of external factors, development of methodology of ecological normalization of chemical pollution of soils, creation of scientific bases of an estimation of danger of pollution with using of soil-adapted and functionally-differentiated systems. Methods - experimental simulation, field, landscaptive-geochemical, and laboratory-analytical. Theoretical results - the methodology and a terminology of the doctrine about soils' stability is advanced, classification of soils on their stability to heavy metals and scientific bases of pedoecological normalization is developed, the theory of aggregate stability of a thin-dispersed part of soil is advanced. Practical results - the Concept of ecological normalization of anthropogenous loading on a soil cover; methodical recommendations "Soil-geochemical inspection of urbanized territories"; the standard of the State committee of natural resources of Ukraine SOU 731-41-10.01:2004 Preservation of the environment. An estimation of soils' pollution and determination of losses of an agricultural production as a result of deterioration of the land areas during a construction of petroleum both gas boreholes and branch standard BSTU 41-00032626-00-023-2000 Preservation of the environment. The recultivation of lands during a construction of petroleum and gas boreholes; techniques of definition of aggregate stability of soil and determination of contents of mineral oil in soil by infrared spectrometry (MD 31-497058-014-2003 and MD 31-497058-009-2002). Novelty - functional and modal stability of soil is allocated, presence of feed-forwards and feed-backs between them and their value for normalization is determined; principles of soils' classification on their stability to heavy metals are developed and three basic classes is allocated; principles of determination of aggregate stability of a thin disperse part of soil, and change of this property under effect of external factors are fixed; the methodology of a regulation of soils' carbohydrate pollution is developed; necessity of transition to soil-adapted and functionally-differentiated systems to an estimation of pollution is proved. The degree of introduction - the Concept is put in a basis of creation of the State scientific program, the developed standards are used for preservation of the environment in oil-and-gas area, Methodical recommendations and techniques of measurement - at scientific researches and in practice of soils' protection. Sphere - scientific-educational and nature protection.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Фатеев А.І.

2. Fateev A.I.

Кваліфікація: д.с.-г.н., 06.01.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Топольний Ф.П.

2. Топольний Ф.П.

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.18

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Білова Н.А.

2. Білова Н.А.

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Канівець В.І.

2. Канівець В.І.

Кваліфікація: д.с.-г.н., 06.01.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Кисіль В.І.

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Кисіль В.І.

